

Lesdoel: Aan het einde van de les kan je 5-sommen (aftrekken) herkennen en weet je het antwoord zonder te tellen.

Opdracht 1

Handen

Juf of meester noemt steeds een som, luister goed!

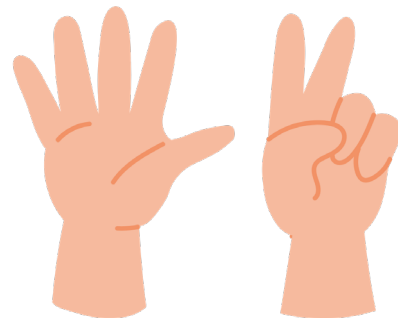
Bijvoorbeeld: $7 - 5$. Steek zeven vingers op en haal er vijf af (een hele hand). Dit is dan een vijfsom, want je haalt er vijf vanaf. Hoeveel blijft erover?

Een ander **voorbeeld** is $7 - 2$. Steek weer zeven vingers op en haal er twee af. Dan blijft er vijf over (een hele hand). Dit is dan ook een vijfsom, want er blijft vijf over.

Probeer nu eens $8 - 2$, is dat een vijfsom?

Juf/meester wijst een 'vijfsom' en 'niet-vijfsom' kant aan en geeft steeds een som. Bedenk (je mag je vingers gebruiken) vast of het een vijfsom is. Juf/meester telt af. Ren naar de juiste kant! Als het een vijfsom was spring je even vaak als het antwoord.

Had je het goed?

Opdracht 2

Eierparcours

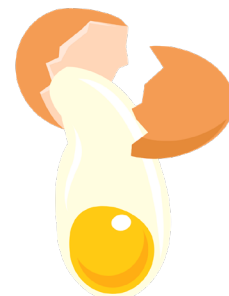
Zet samen met juf of meester een parcours uit met de eiersommen. Juf of meester legt ook uit hoe je de verschillende hindernissen mag nemen.

Werk in tweetallen en neem een blad of wisbordje mee.

Juf of meester wijst jullie een startplek in het parcours aan. Zodra jullie mogen starten nemen jullie de eerste hindernis en bekijken de som die jullie vinden na de hindernis.

Is het een vijf-som? Schrijf het opdrachtnummer op jullie bordje en zet het antwoord erachter. Kunnen jullie ze allemaal vinden?

Laat bij juf of meester checken of je ze echt allemaal gevonden hebt. Nog wat gemist? Kijk of jullie de missende som(men) alsnog kunnen vinden!

Opdracht 3

Rennen

Je werkt weer in tweetallen, kies een ander maatje dan bij de vorige opdracht. Neem ook weer papier of een wisbordje mee.

Er hangen verschillende kaarten door de ruimte.

Kies een kaart en schrijf het opdrachtnummer vast op.

Op elke kaart staat een som en een opdracht. Je rekent alleen de 5-sommen uit, bij de andere sommen voer je de opdracht uit en schrijf je de letter op.

Ben je klaar?

Dan vormen de letters van de 5-sommen een woord.

Bijvoorbeeld:

5-som --> Je schrijft de som en het antwoord op.

Andere som? --> Je voert de opdracht uit en schrijf je de letter op.

Opdracht 4

Dobbelrun

Juf of meester maakt vijftallen. Jullie krijgen samen twee dobbelstenen.

Bepaal wie er mag starten.

De eerste gooit met de dobbelstenen, de anderen staan aan de overkant.

Gooi je 11 of 12? Gooi dan opnieuw!

Geef de som en jouw groepsgenoten springen het antwoord naar voren.

Bijvoorbeeld: Er wordt een '6' gegooid. Het antwoord op de som moet dus 5 zijn of er je moet er 5 vanaf halen. Je kan dus bijvoorbeeld '6 - 1' kiezen of '6 - 5'.

Luister wat je groepsgenootje verzint en spring het antwoord naar voren.

Zijn jullie aan de overkant? Dan gaat iemand anders dobbelen.

Lesdoel: Aan het einde van de les kan het kind 5-sommen (aftrekken) herkennen en weet het antwoord zonder te tellen.

Tijdspad les:

Opdracht 1: 10 minuten
Opdracht 2: 15-20 minuten

Opdracht 3: 15 minuten
Opdracht 4: 15 minuten

Instructie opdracht 1 - Handen

Begin met de voorbeelden (zie opdracht) en probeer de sommen samen uit om de 'vijf-sommen' duidelijk te maken.

Wijs nu een 'vijf-som' en 'niet vijf-som' kant aan in de ruimte, leg uit wat de bedoeling is en geef weer een nieuwe som (zie antwoord). Wissel sommen af en laat ze de vijf-sommen springen.

Bespreek en gebruik eventueel samen nogmaals de vingers om de 'vijf' duidelijk te maken.

Instructie opdracht 2 - Eierparcours

Benodigdheden: per klas 1x eiersommen (bijlage 1) en minstens 15x hindernis (hoepel, bank, blokjes, kast, tafel, springtouw, etc)

Zet samen met de klas een parcours op met verschillende materialen. Kies voor een cirkel, met na iedere hindernis een som, of maak een complexere variant met meerdere paden. Spreek af hoe de hindernissen genomen worden. Maak tweetallen en geef ieder een andere startplek. Leg uit wat het doel is en kijk of tweetallen alle vijf-sommen (11) gevonden hebben. Laat verder zoeken bij missende sommen.

Instructie opdracht 3 - Rennen

Benodigdheden: per klas 1x de somkaarten (bijlage 2) en per kind 1x wisbordje of blad

Hang de kaarten verspreid op in de ruimte en maak nieuwe tweetallen (eventueel drietal).

De tweetallen mogen de sommen op willekeurige volgorde bezoeken. Leg uit wat de bedoeling is en laat de kinderen de code kraken.

Loop rond en kijk mee met het uitvoeren van de opdrachten.

Instructie opdracht 4 - Dobbelrun

Benodigdheden: per vijftal 2x dobbelsteen

Maak vijftallen (of een zestal) en geef ieder groepje twee dobbelstenen. Zorg voor voldoende ruimte om met 2-3 sommen naar 'de overkant' te springen.

Leg uit wat de bedoeling is. Eventueel kunnen twee kinderen tegelijk dobbelen om samen een som te verzinnen. Was het toch geen 5-som? Dan mag er wat anders verzonnen worden zodat de kinderen alsnog kunnen springen.

Antwoord opdracht 1 - Handen

Vijf-sommen

5 - 0 5 - 5
6 - 1 6 - 5
8 - 3 8 - 5
9 - 4 9 - 5
10 - 5

Andere sommen

5 - 2 7 - 4
6 - 3 8 - 6
8 - 4 10 - 8
9 - 3 9 - 7
10 - 4 6 - 4

Antwoord opdracht 2 - Eierparcours

Vijf-sommen

1) 7 - 2	9) 7 - 5
2) 6 - 1	10) 6 - 5
5) 8 - 3	13) 8 - 5
6) 9 - 4	14) 9 - 5
7) 10 - 5	

Antwoord opdracht 3 - Rennen

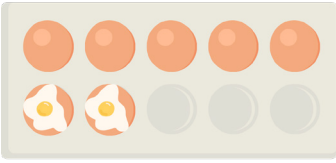
1) 5 7) s
2) 5 8) o
3) m 9) 5
4) 3 10) m
5) e 11) 5
6) n 12) 2

Code: Sommen

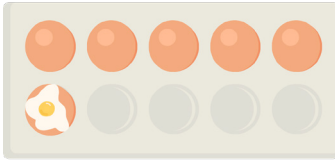
Antwoord opdracht 4 - Dobbelrun

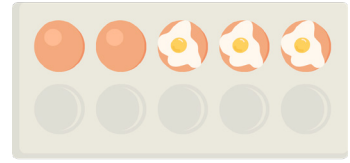
1

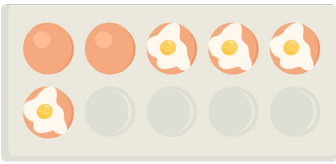
2

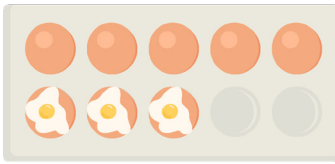
3

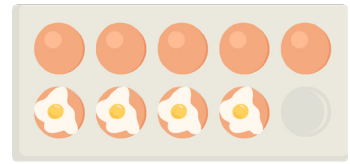
4

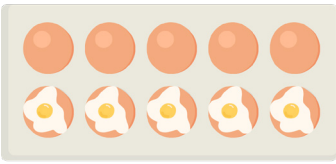
5

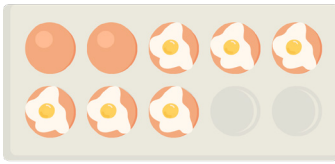
6

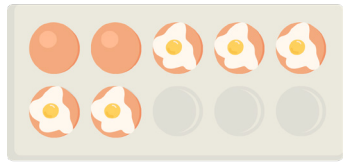
7

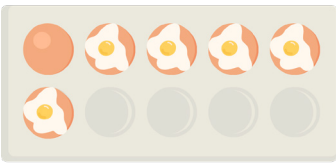
8

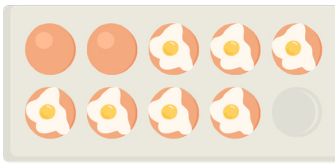
9

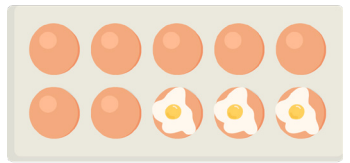
10

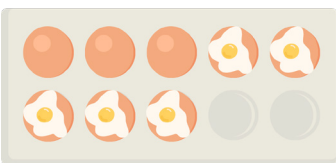
11

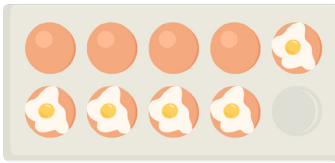
12

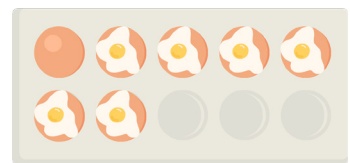
13

14

15

1 o

$$10 - 5 =$$

2 p

$$9 - 4 =$$

3 m

$$9 - 3 =$$

4 t

$$8 - 5 =$$

5 e

$$6 - 2 =$$

6 n

$$7 - 4 =$$

7 s

$$7 - 1 =$$

8 o

$$8 - 6 =$$

9 h

$$8 - 3 =$$

10 m

$$10 - 3 =$$

11 e

$$6 - 1 =$$

12 l

$$7 - 5 =$$

